

מתיקות ועריבות התורה

סיפורים משלים ואגדות לשולחן שבת שפטים

עסקת טיעון...

עצמך, קח חצי מזה ודי". ללמד אותנו שעל האדם לקבל על עצמו דבר קטן, קבלה אמיתית שלא יזח ממנה וזה נקרא כבר בעל תשובה. ואדרבה גם מה שהוא חושב שמסוגל שייקח חצי מאותה קבלה כמו שהציע ר' לייב חסמן לר' שלום שבדרון ודי בכך, ובלבד שיתמיד בכך.

זו הכוונה "שפטים ושטרים תתן לך בכל שעריך" אתה תהיה השופט. ואתה תהיה גם השוטר. ואז הקב"ה מוריד מעל האדם את הקטרוג שיש עליו ובכך הוא זוכה לחיים טובים ולשלום.

כאן אנו רואים, שהאדם עצמו יכול לדעת מה המסוגלות ויכולותיו בעבודת ה', עליו לנער את עצמו ולקבל על עצמו רק דברים שהוא יכול לעמוד בהם וקבלה זו נקראת שהוא דן את עצמו, וכאשר "יש דין למטה אין דין למעלה".

פעמים שהאדם דן בליבו את חברו מדוע הוא אינו משתנה? הוא יכול יותר... מדוע הוא טוען שאינו יכול? וכן על זה הדרך... עליו לדעת שאין הוא יכול לתת ביקורת על אחרים, אומנם הוא יכול לייעץ אך לא לקבוע עובדה מה חברו יכול ומה הוא לא יכול... האדם צריך לערוך חשבון נפש לעצמו, הוא יודע בוודאות מהי הסבלנות ומהו היכולות שלו בעבודת ה' ועל פי זה יצעד תמיד קדימה צעד אחר צעד עד אשר יגע אל המטרה והתיקון השלם אשר הוא צריך לעבור בחיים.

כמו כן עליו להיות אמתי עם עצמו, לא לפתור את עצמו בלתי צדקה לאחרים ולחפש לעצמו סגולות בשביל להשקיט את מצפונו, אדרבה באבות נאמר "אהב את התוכחה" שכאשר מוכיחים את האדם לקבל זאת באהבה. אך התורה באה ואומרת את ההשקפה הנכונה לאדם הכי טוב הוא ש"שפטים ושטרים תתן לך" תתעורר ותנער את עצמך מהעבירות שבידך, בלי שאחרים יצטרכו לעשות זאת, וטוב מלקות אחת של האדם על עצמו ממאה מלקויות של אחרים.

יהי רצון שנזכה לשוב בתשובה שלימה אל הבורא יתברך, כמובן ללא ייסורים וחולאים רעים חס ושלום...

"שפטים ושטרים תתן לך בכל שעריך" [ט"ז, י"ח]

צריך להבין - מהי התוספת במילה "לך", היה צריך לכתוב בפסוק "שפטים ושטרים תתן בכל שעריך"?

עוד צריך להבין - מפסוק זה מובן שכל אדם צריך למנות שופט, והרי זה תפקידו של בית הדין למנות שופטים?

מסבירים חז"ל כאן רמז לכל אדם שיהיה אחראי למעשיו, אתה תהיה שוטר ושופט של עצמך, וכאשר יש דין למטה אין דין למעלה...

מסופר - על אדם תושב עפולה, שעבר על חוקי התנועה כאשר נסע בשביל להציל את חיי קרוב משפחתו. אך לרוע מזלו תפס אותו שוטר והחמין לבית המשפט בהליך מהיר.

בבית המשפט שאל השופט את הנאשם מה יש לו לומר להגנתו? אותו אדם לא אמר מילה, הוא הוציא מחליפתו תמונה של המשפחה המתאבלת על אותו האיש אשר הוא ניסה להציל ולצערו לא עלה בידו להגיע בזמן... ומבית האבלים הוא הגיע לבית המשפט...

השופט כל כך התרגש ואמר "אני סוגר את התיק" --- עורכי הדין היו המוממים, לא זכור להם סגירת תיק כמו כאן, היה ממש יציאה מגדרי המשפט...

ימי חודש אלול אלו ימים אשר עבודתו של האדם היא לזכות בדין, שהקב"ה ייצא מגדרי המשפט ויוציא אותו זכאי, כיצד ניתן לעשות זאת?

על ידי שהאדם ישפוט את עצמו ויחזור בתשובה, יקבל על עצמו לא לשוב עוד לכיסלה כך יסגרו את התיק מחוסר טענות מספיקות - ש"כאשר יש דין למטה אין דין למעלה".

מסופר על ר' שלום שבדרון זצ"ל - שבערב יום כיפור נכנס אל ר' לייב חסמן בשביל לשאול איזו קבלה הוא ייקח על עצמו?

השב לו ר' לייב חסמן "תחשוב מה אתה מוכן לקבל עצמך". אמר לו ר' שלום שבדרון שהוא מקבל על עצמו לא לדבר דברים בטלים בכל בקר במשך חצי שעה, מהשעה תשע ועד השעה תשע וחצי. בדבר הזה הוא מאמין שיוכל לעמוד! אמר לו ר' לייב חסמן "מה שכתבת לקבל על

שבת שלום ומבורך!!!

שיחותיו של הרב גדעון ראובן מתקיימות א"ה:

ימי שני - בין מנחה לערבית בביה"כ "תפארת בחורים" רח' יאנוש קורצ'ק 5 קריית יובל. (תפילת מנחה 20 דק לפני השקיעה)

לרכישת הספרים:
"מתיקות ועריבות התורה"
052-7151420

ימי רביעי - בשעה 20:00 במשרד עו"ד שחר, רח' בזל 5 קריית משה.
הציבור מוזמן!

ניתן להאזין לשיחות ב"קול הלשון" 03-6171111 (ע"י זיהוי קולי)

"אור החיים" הקדוש על הפרשה

"צדק צדק תרדף" [ט"ז, כ]

ולהורות, על כך באה התורה ומכרזה פעמיים "צדק צדק" שצריך הוא לטרוח דווקא אחר היותר ראויים מהם...

כאן אנו רואים - כמו שחולה יודע הוא לחזר אחר הרופא הכי טוב שיש, ולמרות שיש רופאים טובים אחרים, אין הוא מוכן להתפשר והולך על הטוב שברופאים. וכן הוא לגבי הדיינים, כאשר ממנים דיינים יש למצוא את הדיינים הטובים ביותר שניתן למצוא. כן הוא בכל תחומי החיים, כאשר יש לו ספק כיצד עליו להתנהג, שילך וישאל את הרבנים מהשורה הראשונה...

שואל ה"אור החיים" הקדוש - מדוע כפל הפסוק פעמיים את המילה "צדק צדק", היה לפסוק לומר 'צדק תרדף'?

מסביר ה"אור החיים" הקדוש - כאשר בעיר ישנם שני אנשים חכמים ויכולים להורות ולשפוט בצדק, אך ישנם שניים אחרים שהם מופלגים בחכמה יותר מהם, יבוא אדם ויאמר 'מדוע אטריח את עצמי אחר המופלגים בחכמה, הרי ישנם עכשיו תחת ידי גם כאלה אשר יודעים לישב ולדון

פניני האלשיך הקדוש מתוך הפרשה

מאת הרב אלחנן ראובן שליט"א.

"צדק צדק תרדוף למען תחיה וירשת את הארץ אשר ה' אלוקיך נותן לך"

משפט צדק" והוא כמו דוד המלך ע"ה, אל יאמרו העני והעשיר בואו נעשה קנוניא ביננו כאילו יש ביננו ריב לממון ונלך לדיין כדי שיחייב את העני ונחלוק בממון שיתן הדיין. לכך כתוב "צדק צדק תרדוף" כלומר גם הבעלי דין ירדפו צדק ולא רמאות.

מסביר האלשיך הקדוש שהנה אמרו חז"ל (סנהדרין ו): על מה שכתוב "ויהי דוד עושה משפט וצדקה" במקום שעושים משפט אין צדקה ובמקום שעושים צדקה אין משפט, ואם כן איך דוד עשה גם משפט וגם צדקה?

עוד באה התורה ואומרת שיש אנשים שיודעים שמה שהדיין זיכה אותם אינו נכון, ושותקים ואומרים הקולר תלוי בצוואר הדיין, באה תורה ואומרת "צדק תדק תרדוף" שאם תראה שהצדק בורח ממך כדוגמת זיכוי מהדיין שלא כדין, דוף אחריו ותשיגנו עד שתעשה אותו.

אלא שהיה דן את הדין חיכה את הזכאי וחייב את החייב, וכשראה שהחייב עני, נתן לו ממון מתוך ביתו לשלם. ובאה התורה ואומרת אחר שאמרתי לדיינים "ושפטו את העם

מעשה שהיה...

ר' שלום שבדרון זצ"ל סיפר על ר' ראובן מילצקי זצ"ל שרצה לדעת ולהכיר את גדולי וצדיקי הדור וללמוד מדרכיהם. הוא שמע על ר' לייב חסיד זצ"ל שהיה מפורסם לצדיק וחסיד בעיירה קלם. מיד נסע הוא אל ביתו להכירו מקרוב, לאחר שהגיע לעיירה שלו, דפק על דלתו והנה הוא שומע שמעבר לדלת רץ מישהו וכשנפתחה הדלת הוא ראה שהיה זה ר' לייב חסיד בעצמו, ומיד כשפתח הושטה לו ידו ב'שלום עליכם' לבבית. אחז בו בשתי ידיו והכניסו לביתו פנימה, הניח ידו האחת על שכמו כאילו היה הוא יד יד נעורים, והתהלך עמו הלך ושוב בחדרו והשאלות זרמו מאליו. "מה נשמע מה עושים אתם? איך אתם מרגישים? ומה שלום הילדים? איך הפרנסה?" כך שוחח כשחיוך על פניו וידו על שכמו במשך עשרים דקות... לאחר מכן פנה ושאל "נו כעת תאמרו לי בבקשה מי אתם?" למרות כל שאלותיו הוא עדיין לא ידע ולא הכיר מי הוא כלל--- זה נקרא לתת מעצמו למען הזולת, למרות שאינו מכירו מוכן הוא לתת מעצמו על אף שזמנו יקר...

בסייעתא דשמיא! יצא לאור - חלק ב'

פניני האור החיים הקדוש - וקונטרס - בזכות נשים צדקניות

חדש! ניתן להשיג את הספר בגל - פז

למיקור וריבוי הגרסה - לא רץ השקפה ולמסר זה פשוט רץ לייק!!

פנינים ממוז"ס "זרע שמשון" ו"תולדות שמשון" - ספר אבא חלק א'

מהרב הקדוש ר' שמשון חיים בן ר' נחמן מיכאל נחמני זלה"ה

אך דור ההמשך מיהושע והלאה, הם קיבלו את הסברה הישרה מאת ה', לכן כתוב לשון מסירה שמה מסר ליהושע ויהושע... ונביאים מסרה לאנשי כנסת הגדולה. **זו הסיבה שקרח** נחלק על משה רבנו ואמר לו "כל העדה כלם קדושים" שכל העדה שמעו את קולו של הקב"ה וקנו באותו מעמד דעה וסברה, ולכן נקראו 'דור דעה' ואינם צריכים לסברתו של משה רבנו ויכולים אף לדון עמו דיני נפשות ונקראים מומחים ודיינים. ככל שהדורות הלכו והתמעטו, היו צריכים גם לקבל מהרב את מה ששמע מרבו וגם את הסברה הישרה, לכן נאמר בדורות הבאים "הלל ושמאי קבלו..." לשון של 'קבלה'.

"משה קבל תורה מסיני ומסרה ליהושע ויהושע לזקנים וזקנים לנביאים ונביאים מסרוה לאנשי כנסת הגדולה הם אמרו שלושה דברים הוו מתונים בדין והעמידו תלמידים הרבה ועשו סיג לתורה"

מסביר בעל ה"תולדות שמשון" - בתורה הקדושה ישנם דברים אשר נלמדים אך ורק מרב לתלמיד מה ששמעו מרבתייהם. אך להביא ראיות טעמים וסברות הקב"ה משרה שכינתו רק על מי שזכאי לכך. משה רבנו קיבל את התורה מאת הקב"ה ואף קיבל את הסברה הישרה להבין סודות התורה, לכן אומר עליו התנא באבות ש"משה קבל תורה".

יהי רצון שזכותו של בעל ה"זרע שמשון" ו"תולדות שמשון" תעמוד לחיים ברוך בן שרה פעשא לברכה והצלחה בכל העניינים.

ניתן לקבל את העלון במייל - 7151420@gmail.com

לתרומות ניתן לפנות לפז - 052-7151420

לשאלות דחופות בתליכה ניתן לפנות לרב אלחנן ראובן שליט"א שעות המענה: בימים א'-ה' מחשעה 18:45 עד 19:45